

KOLPEAK ETA TIROAK KONTZIENTZIAK MAKURRARAZTEKO

BDST 38ko taldea, Alako Harrain, 1941 - 1942
Luzaneta, Alak (Gaztelako Erresuma, Pirinioak)

Aldi oro beren zaindarien esanetara, prisioneroek diziplina gogorra ere pairatu behar izan zuten. Lan gutxiago egiten saiatzea, zenbaketa batera berant ailegatzea, autoritateei aurre egitea, edota gaztelania ez zen beste hizkuntza erabiltzea, kolpeak jasotzeko, lan gehiago egiteko edo kartzelara zein beste zigor batailoietara joateko motiboak izan zitezkeen. Dudarik gabe, heriotzaren mehatxua zigor okerreana zen, behin baino gehiagotan hala gertatu zelako.

Jakina denez, batailoien barne zelatari sarea ere egoten zen, prisioneroak kontrolatuagoak izateaz aparte, haien arteko mesfidantza sortzen zuena.

Zigor guzti hauen bidez prisioneroak makurtzea eta etsitzea nahi zuten, beldurra eta izua zabalduz, eta horretarako zigorrak publikoki ezartzen ziren gehienetan, guztion eskarmenturako.

Testigantzak

Sebastián Erdoiza

(BDST 38, Durango, Bizkaia)

Behin zigortu gintuzten euskaraz berba egiteagatik!! Euskaraz berba egiteagatik! A ze gaiztoa zen Franco!

Angel Santisteban

(BDST 14, Puveta, Bizkaia)

Beldurgarria zen hura! Bat jipoitu zuten, burua ireki zioten arte! Burua erabat irekita utzi zioten! (...)

Janariaren bila joaten zinenen kaboari begira gelditu behar zinen, bestenaz, jipoi ederra! Behin batek jo ninduen, janaria hartu, buelta eman nuen begiratu gabe eta, zass!! "niri begiratzeko!"

Luis Cano

(BDST 6, Alcalá la Real, Jaén)

Han zigor pelotoira eramaten zintuzten, niri gertatu zitzaidan bezala. Ni bederatzig egun egon nintzen pelotoi horretan. Han

harri bat, 12 kiloko edo, eramaten genuen lepotik zintzilik, alambre batekin lotuta, a ze mina bizkarrezurrean!!

Horrela egon nintzen ni, bederatzig egun zigor pelotoian!

Jesús Linzoain

(Iragi, Nafarroa)

Bazen grabatzaile bat, urte hartan 19 urte bete zituena, bere gurasoez deus ere ez zekiela, ezta haiek beratzez ere. Eta Egokkuera joan zenean, gizaioak, etsita, bere buruari kolpe bat eman zion pikaxoarekin. Eta sarjentu batek galdetu zion zergatik egin zuen hori, "hil nahi dudalako" erantzun eta bi tiro botu zizkion, eta hantxe utzi zuten. Badirudi gero ama eta aita etorri zirela, baino ni horretaz ez naiz oroitzen

Hiru eta hamar urteko presoak
Iruñea: Archivo General Militar de Aita, ODP C.3372, Cp.169, I.M.C.H. M. de Defensa

ESKLABOTZA FRANKISMOAN: ERREPIDEAK ETA FORTIFIKAZIOAK MENDEBALDEKO PIRINIOAN

2. Egur asko, ogi gutxi!

